

شعر و شاعری

از مجموعه کتاب‌های قرآن و مهارت‌های زندگی

۳۵

گروه تحقیق:

نورالسادات و انورالسادات مدرسی یزدی و مریم رحیمی

با نظارت: دکتر محمد بیستونی

یستونی، محمد، ۱۳۳۷ -

شعر و شاعری / با نظارت محمد یستونی؛

گروه تحقیق نورالسادات و انورالسادات مدرسی یزدی، مریم رحیمی

قم: بیان جوان، ۱۳۹۰. ۵۵ ص: ۱۰×۷ س.م.

... مجموعه کتاب‌های قرآن و مهارت‌های زندگی؛ ج. ۳۵

دوره: ISBN 978-600-228-022-0 : ISBN 978-600-228-052-7

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیسا. کتابنامه به صورت زیر نویس.

شعر - جنبه‌های قرآنی / شعر - احادیث / شعر - جنبه‌های مذهبی - اسلام

قرآن در ادبیات فارسی

مدرسی یزدی، نورالسادات مدرسی یزدی، انورالسادات رحیمی، مریم، ۱۳۴۵ -

۱۳۹۰ ۱۷ باب ۶۶/۱۰۴ BP ۲۹۷/۱۵۹

کتابخانه ملی ایران ۳۳۲۲۷۳

شعر و شاعری

نورالسادات و انورالسادات مدرسی یزدی و مریم رحیمی

دکتر محمد یستونی

مهدیه سیلی

مرکز چاپ سپاه

اول، بهار ۱۳۹۱

۳۰۰۰ نسخه

انتشارات بیان جوان

ISBN 978-600-228-052-7

عنوان:

گروه تحقیق:

با نظارت:

ویراستاری، تایپ و صفحه‌آرایی:

چاپ و صحافی:

نویس و تاریخ چاپ:

شماریگان:

نقاشی:

شابک:

حق چاپ محفوظ نیست و هرگونه نسخه‌برداری و چاپ از این کتاب

به منظور توسعه فرهنگ قرآن کریم، با اخذ مجوز کپی از

مؤسسه قرآنی تفسیر جوان بلامانع است

نشانی: تهران خیابان پاسداران - بین گلستان هشتم و نهم - شماره ۴۵۱ -

طبقه همکف واحد ۴ - تلفکس: ۲۲۵۱۹۶۲۶

WWW.TafsireJavan.com

متن تأییدیه مرجع عالیقدر حضرت آیه الله العظمی جعفر سبحانی
رئیس رشته های تخصصی تفسیر، تبلیغ و کلام در حوزه علمیه قم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

یکی از گام های مؤثر که باید مفسران اسلامی در تشریح و
تفهیم مقاصد عالی قرآن بردارند این است که، دگرگونی عمیقی در
شیوه تفسیر به وجود آورند و از تکرار تفسیر قرآن به شیوه ترتیبی
که سوره به سوره یا آیه به آیه است، خودداری نمایند و توجه خود را
به شیوه دیگری که همان «تفسیر موضوعی» است، معطوف سازند.
آن گاه خواهند دید در این نوع تفسیر چه پنجره های زیبایی از علوم و
معارف قرآن در چشم انداز تفسیری آنان گشوده می شود.

در همین راستا برادر فرزانه جناب آقای دکتر محمد
بیستونی رئیس گروه مؤسسات قرآنی تفسیر جوان در تلاشی
بیست ساله بالطف و عنایات ویژه الهی شش نوع تفسیر موضوعی
برای شش مخاطب هدف تحت عناوین تفسیر کودک، تفسیر
نوجوان، تفسیر جوان، تفسیر زنان، تفسیر مردان و تفسیر خانواده با
نظارت علمای برجسته حوزه های علمیه تألیف و منتشر نموده و

چندین کتب ارزنده قرآنی و تفسیر موضوعی مستقل را نیز تحت
عناوینی همچون تغذیه، باستان‌شناسی، هنرهای دستی،
نیای حیوانات، شعر و شاعری، آب و باران، فقر و ثروت، نهج البلاغه
جوان، خلاصه الغدير، لغت‌شناسی و مفاهیم قرآن کریم و... را با نگاه
یژه به قرآن، حدیث و علوم روز برای نسل جوان تألیف و چاپ و
منتشر نموده است که این حجم از فعالیت‌های تأثیرگذار قرآنی در نوع
خود کم‌نظیر می‌باشد.

برای ایشان تداوم توفیقات و طول عمر همراه با صحت، عزت
حسن عاقبت را خواهانم و به همه خانواده‌های محترم و جوانان
تبریز توصیه می‌نمایم از همه آثار ارزشمند و کاربردی ایشان که با
محتوای عمیق و ساده و زیباترین شکل ارائه شده است حداکثر
استفاده را بنمایند.

قسم - جعفر سبحانی

۸۸/۸/۴

پیش گفتار

قرآن کریم در آیات ۸۲ سورة اِسرائ و ۴۴ قُضِلَتْ و ۵۷ یونس خود را به عنوان نسخه شفا بخش معرفی می کند. بنابراین می توان این کتاب آسمانی را همچون داروخانه ای فرض کرد که بیماران نیازمندان متناسب با نوع بیماری و نیاز خاص خود باید به سراغ آن رفته و برنامه زندگی و نجات خود را از این گنجینه معنوی و مادی انتخاب کنند تا پرنده زیبای خوشبختی را در آغوش گرفته و در ساحل امن و آرام آن طی مسیر نموده و دنیا و آخرت خود را در سایه عمل به محتوای قرآن آباد سازند.

در همین راستا گروه مؤسسات قرآنی تفسیر جوان که تشکلی مردمی و غیرانتفاعی است ۱۲ مؤسسه تخصصی قرآنی را تأسیس نموده تا هر یک از مؤسسات متناسب با «مخاطب خاص» یا «موضوع خاص» مندرج در اساسنامه رسمی خود، گروه های مبتنی گوناگون را با آیات مورد نیاز همان گروه مأنوس ساخته و درک و فهم آیات موضوعی را برای آنان ساده و میسر سازد. سیستم مهندسی طراحی، تحقیق، تألیف یا تلخیص همه آثار قرآنی ما بر این اصل استوار می باشد که: «آیاتی را که افراد مختلف براساس درک عقلی

که همین اصل در مورد احکام فقهی نیز تصریح شده و در صفحات اولیه همه رساله‌های عملیه مراجع تقلید عظام قریب به همین مضمون چنین آمده است: «مسائلی را که انسان غالباً احتیاج دارد واجب است یاد بگیرد». لذا براساس فلسفه وجودی تأسیس هر مؤسسه، شش نوع تفسیر براساس شش جمعیت هدف و دو مجموعه چندجلدی تفسیر موضوعی تحت عناوین: «تفسیر علامه» (۸۰ جلدی، برگرفته از تفسیر المیزان آیه‌الله محمدحسین طباطبائی ره) و «تفسیر سبحان» (۷۰ جلدی، برگرفته از تفسیر منشور جاوید و سایر آثار قرآنی آیه‌الله العظمی جعفر سبحانی) و دهها عنوان تفسیر موضوعی، کاربردی و میان‌رشته‌ای تحت عناوینی چون باستان‌شناسی، هنرهای دستی، شعر و شاعری، خرافات، سحر و جادوگری، راز خوشبختی و... در مؤسسات مذکور تدوین و منتشر شده است. ویژگی هریک از تفاسیر هشت‌گانه به شرح زیر می‌باشد:

۱- «تفسیر کودک» ویژه کودکان پیش دبستانی تا پایان دبستان که حدود «۲۰۰ آیه مورد نیاز» برای کودکان عزیز را به صورت گرافیکی، مفهومی و به ۳ زبان فارسی، عربی و انگلیسی در ۳۰ جلد به صورت تمام رنگی باقطع بیاضی در خود جای داده است.

۲- «تفسیر نوجوان» ویژه نوجوانان مقطع راهنمایی

است که برگرفته از تفسیر نمونه آیه الله العظمی مکارم شیرازی بوده و حدود «۲۰۰۰ آیه موضوعی» متناسب با نیازهای نوجوانان عزیز را دربرگرفته و با استفاده از ۹ رنگ جذاب در چاپ متن با قطع جیبی در ۳۰ جلد برای جامعه هدف خود طراحی شده و به دلیل دارا بودن فهرستواره موضوعی این امکان را برای نخستین بار برای نوجوانان فراهم می‌سازد تا بدون نیاز به استاد حدود ۴۰۰۰ موضوع از قرآن کریم را به سادگی فیش برداری و تحقیق نموده و در قالب مقاله یا کتاب ارائه دهند. ضمناً مجموعه ۳ جلدی لغات و مفاهیم خاص این تفسیر اخیراً چاپ و منتشر شده است.

۳- «تفسیر جوان» ویژه جوانان دبیرستانی، دانشجویان و بزرگسالان می‌باشد که کل آیات قرآن را با استفاده از تفسیر نمونه در ۳۰ جلد به خود اختصاص داده است و جوانان عزیز با استفاده از فهرستواره موضوعی و الفبایی فارسی این تفسیر قادر خواهند بود تا حدود ۱۰/۰۰۰ موضوع مورد نیاز خود را پژوهش و استخراج نمایند. ضمناً تفسیر یاد شده در پنج جلد وزیری و دو جلد رحلی به ضمیمه فهرستواره موضوعی نیز چاپ و منتشر شده است.

۴- «تفسیر زنان» در این تفسیر مجموعه آیات مربوط به بانوان محترم استخراج شده و در ذیل هر آیه تفسیر آن بر اساس سه

تفسیر معتبر موجود یعنی «تفسیر نمونه» تألیف حضرت آیةالله العظمی مکارم شیرازی و «تفسیر مجمع البیان» اثر گرانسنگ مفسر بزرگ جهان تشیع امین الاسلام مرحوم آیةالله طبرسی (متوفی به سال ۵۴۸ هـ) و «تفسیر المیزان» نوشته مرحوم آیةالله علامه طباطبائی، درج شده است. البته مجموعه مطالب استخراج شده از تفسیر المیزان درباره زنان و خانواده به صورت یکجا جمع آوری و در پایان کتاب درج شده است. تعداد آیات گزینش شده در این تفسیر «۲۷۵ آیه» می باشد. تعداد مجلدات این تفسیر، دو جلد با قطع وزیری است.

۵ - «تفسیر مردان» که دربردارنده آیات مربوط به آقایان می باشد، نظیر آیاتی که وظایف و تعهدات مردان نسبت به خانمها را تبیین نموده یا گروه آیات جهاد و شهادت. تعداد آیات گزینش شده در این تفسیر «۳۵۰ آیه» می باشد. تعداد مجلدات این تفسیر، دو جلد با قطع وزیری است.

۶ - «تفسیر خانواده» که مجموعه آیات مرتبط با مسائل خانوادگی را به صورت تخصصی و موضوعی مورد ارزیابی قرار داده است. تعداد آیات گزینش شده در این تفسیر «۴۲۵ آیه» می باشد. تعداد مجلدات این تفسیر، دو جلد با قطع وزیری است.

۷ - «تفسیر علامه» ویژه جوانان دبیرستانی، دانشجویان و بزرگسالان می‌باشد. هریک از مجلدات این تفسیر که به یک موضوع خاص و میان‌رشته‌ای مورد نیاز مخاطبین هدف، اختصاص یافته، در مدت ۲۵ سال به تدریج توسط قرآن‌پژوه محترم و بااخلاص جناب آقای سیدمهدی امین از روی تفسیر المیزان، تألیف آیه‌الله محمدحسین طباطبائی «ره» خلاصه‌برداری، دسته‌بندی، فهرست‌گذاری و تحریر شده است.

۸ - «تفسیر سبحانی» ویژه جوانان عزیز می‌باشد که با کسب اجازه از محضر آیه‌الله العظمی جعفر سبحانی و با اقتباس از تفسیر منشور جاوید و سایر آثار ارزنده قرآنی معظم‌له به صورت موضوعی و کاربردی تدوین و به تدریج چاپ و منتشر می‌شود. هدف از تدوین این مجموعه، ارتقاء مهارت‌های زندگی با نگاه ویژه به قرآن و عترت برای احاد افراد جامعه خصوصاً جوانان عزیز می‌باشد، زیرا «قرآن بهترین کتاب مهارت‌های زندگی است».

دکتر محمدیستونی

رئیس مؤسسه قرآنی تفسیر جوان

تهران - بهار ۱۳۹۰

فهرست مطالب

موضوع	صفحه
مقدمه	۱۱
تعریف شعر	۱۳
نخستین شاعر	۱۴
دلیل اتهام شاعری به پیامبر ﷺ	۱۵
چهار ویژگی شعرای متعهد	۳۱
ذکر خداوند	۳۲
وصیت امام باقر علیه السلام	۴۴
شعر و هنر از دیدگاه آیه الله خامنه ای	۴۶
تناسب کلمات پایانی آیات قرآن کریم	۴۷
تسبوت شیخ	۴۷
وجود سجع در آیات قرآن کریم	۴۸
سجع در کلام	۵۰
آخرین کلام	۵۲